

Dagthema: 3 maal 1

Overweging 12 juni– Henk Kemper

“...als oorsprong, als oer-kracht. Begin en einde, alfa en omega. Die oerkracht die, zoals de verhalen gaan, zijn Zoon naar de aarde zond -als mens- om de ...”

Openingsgebed

Aan God die al wat is, geschapen heeft en leidt,
aan Hem die door ons genoemd mag worden:
Vader,
dragen wij in eerbied dit samenzijn op.

Wij delen brood, wij delen wijn,
en wij ontmoeten elkaar in de Naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest. Amen.

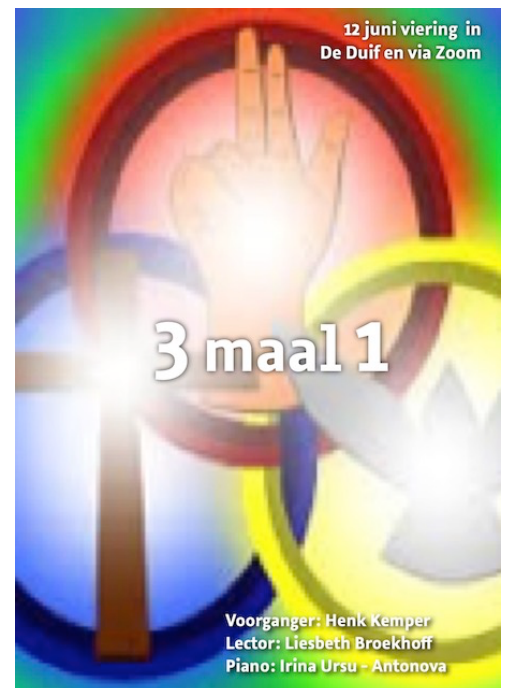
Lied: Altijd Aanwezige S.Huisman / TLöwenthal

Altijd Aanwezige,
cirkel en kern van mijn leven,
jij trekt aan en omhult.
Ruimte van liefde,
nodig mij uit
om binnen te gaan. (2x)

Welkom en inleiding

Goedemorgen, mede namens Liesbeth die vandaag mee voorgaat. Wat fijn om iedereen weer te zien in dit huis dat bevolkt wordt door mede-zoekers, op weg naar een rechtvaardige wereld. Ook een woord van welkom aan onze ‘zoom-deelnemers.’ Je bent weliswaar op afstand, maar je bent niet minder welkom en betrokken.

Het is vandaag de eerste zondag na Pinksteren. De zondag waarop vanouds wordt verkondigd dat God een Heilige Drie-eenheid is in Vader, Zoon en Geest.



God wordt door ons mensen graag in beelden gevangen. Ook al blijkt meestal dat God ontsnapt aan de beelden die we ons vormen. Zelf heb ik niet zo'n behoefte aan een beeld. Wat ik wel boeiend vind is de gedachte dat God Vader, Zoon en Geest is, althans dat is de gedachte achter Zondag Trinitatis, Drievuldigheidszondag. God, als oorsprong die Zijn Zoon zond. Zijn Zoon die 'de Geest' naliet als bron van inspiratie.

Wat is die Geest eigenlijk; wat hebben we er aan en wat bedoelde Jezus er mee. We lezen vandaag dat Jezus het heeft over een andere werkelijkheid. Geen puur rationele en berekenende wereld waar machten, krachten en geldelijk gewin de toon zetten. Jezus praat over een wereld die nestelt in onze harten. Liefde, mededogen en betrokkenheid voeren daar de boventoon en zijn er de norm.

We lezen vandaag ook over wijsheid. In het boek spreuken krijgt wijsheid een stem en komt zij zelf aan het woord. Wijsheid lijkt dezer dagen ver te zoeken. De wereld staat in brand en alles wat lijkt te tellen is vergelding, embargo, gezichtsverlies, economische belangen et cetera. Je zou zeggen dat het met de wereld momenteel onwijs slecht gaat.

Wijsheid maar ook de schending daarvan is oud als de wereld.

De uitdaging is vandaag om op zoek te gaan naar de verbinding tussen God, Vader, Zoon, Geest en Wijsheid. In de hoop dat wijsheid de uiteindelijke overwinnaar zal zijn.

Misschien komen we er vandaag niet zo maar uit, maar moeten we ons gewoon laten overspoelen door de verhalen en voelen we in de optelsom er van hoe God de wereld heeft bedoeld en welke rol wij mogen spelen.

Het rekensommetje is vandaag 3 maal 1. Het antwoord is, binnen het thema van deze viering, 3 maal 1 = 1. Vader, Zoon en Geest vormen samen één.

Gevisualiseerd in de prachtige -overigens regenboogkleuren-afbeelding- die Liesbeth vond.

Laten we, ter voorbereiding op wat komen gaat, ons hoofd leegmaken en ruimte scheppen voor de woorden van God. Dat we open staan voor zijn wijsheid. Dat we rust vinden in ons hart om De Ene toe te laten.

Lied: Die om mij smeekt

H.Oosterhuis/T.Löwenthal

Refrein (1. koor 2. allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Die mij niet, sleurde, niet duwde, maar wenkte,
over uw drempel.

Die de sluier van mijn angst niet scheurde,
maar optilde.

Die met enkel uw stem mij zo vermurwde,
dat ik wilde.

Refrein (1. koor, 2. allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Ooit door geruchten over U geknecht.

Nu zonder angsten, eindelijk verwacht ik U.

Refrein (1. koor, 2/3 allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd
zolang ik kon.

Eerste lezing: Spreuken 8, 20 -31

Wijsheid vertelt waar ze te vinden is

Ik ben overal waar mensen eerlijk en goed met elkaar leven. Mensen die mij liefhebben, maak ik rijk. Ik geef ze kostbare schatten.

Wijsheid vertelt waar ze vandaan komt

De Heer had mij, Wijsheid, al gemaakt voordat hij de hemel en de aarde maakte. Ik ben helemaal in het begin gemaakt. Nog voordat er iets anders was, nog voordat de aarde bestond. Ik was er al toen de zee er nog niet was. En toen er nog geen water door de rivieren stroomde. Ook de bergen bestonden nog niet, en er waren nog geen heuvels. De Heer had de aarde en de velden nog niet gemaakt. Er was nog geen zandkorrel te vinden. Ik was er al toen de Heer de hemel maakte. En toen hij een grens maakte tussen het water en de lucht. Ik was er al toen de Heer de wolken een plaats gaf aan de hemel. Ik was er al toen het water overal begon te stromen. Toen de Heer grenzen maakte voor de zee, en de zee hem moest gehoorzamen. Ik was er al toen de Heer de aarde stevig vastzette. Ik was zijn lieveling. Het was heerlijk om bij hem te

zijn, elke dag opnieuw. Ik was blij met de aarde en met alle mensen! Wijsheid wil je gelukkig maken. Luister daarom goed naar mij! Ik ben Wijsheid. Als je naar mij luistert, zul je gelukkig zijn. Luister naar mijn lessen, dan word je wijs. Doe niet alsof je mijn lessen niet hoort.

Lied: Dit ene weten wij

H.Roland Holst / T.Löwenthal

Dit ene weten wij
en aan dit een houden wij ons vast in de duistere uren.
Er is een woord dat eeuwig'lijk zal duren
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen

Tweede lezing: Johannes 3, 1-16

Jezus spreekt met Nikodemus; Nikodemus komt naar Jezus toe

Er was een farizeeër die Nikodemus heette. Hij was één van de Joodse leiders. Midden in de nacht kwam hij naar Jezus toe en zei: 'Meester, wij weten dat God u gestuurd heeft om onze leraar te zijn. Want we zien dat God u helpt om al die wonderen te doen.'

Jezus zei tegen Nikodemus: 'Luister heel goed naar mijn woorden: Je kunt alleen bij Gods nieuwe wereld horen als je op een nieuwe manier geboren wordt.'

Toen zei Nikodemus: 'Iemand die al oud is, kan toch niet opnieuw geboren worden? Hij kan toch niet teruggaan in de buik van zijn moeder en nog een keer geboren worden?'

Jezus zei tegen hem: 'Luister heel goed naar mijn woorden: Je kunt Gods nieuwe wereld alleen binnengaan als je op een nieuwe manier geboren wordt. En dat gebeurt als je gedoopt wordt met de heilige Geest.'

Jezus vertelt over de hemelse wereld

Jezus zei: 'Wie op een gewone, menselijke manier geboren wordt, zal een keer sterven. Maar wie geboren wordt door de Geest, zal eeuwig leven. Wees dus niet verbaasd als ik zeg: Jullie moeten op een nieuwe manier geboren worden. Denk aan de wind: Die waait waarheen hij wil. Je hoort hem, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij naartoe gaat. Zo is het ook met de Geest: Je weet niet waar hij vandaan komt en hoe hij werkt. Want hij hoort bij de hemelse wereld. En iedereen die door de Geest geboren wordt, hoort ook bij de hemelse wereld.'

Nikodemus vroeg: 'Maar hoe kan dat?' Jezus zei: 'Begrijp je dat niet? Jij bent toch een leraar van het volk van Israël? Luister heel goed naar mijn woorden: Ik vertel jullie over de hemelse wereld, die ik ken en zelf gezien heb. Maar jullie geloven mij niet. Jullie geloven me niet eens als ik vertel over de aardse wereld. Dan zullen jullie me zeker niet geloven als ik vertel over de hemelse wereld!'

Nog nooit is er iemand van de aarde omhooggegaan naar de hemel. Alleen de Mensenzoon, die eerst vanuit de hemel naar de aarde kwam.

Overweging

Het is vandaag volgens de traditie Zondag Trinitatis, Drievuldigheidszondag. De aanduiding van een God als drie-eenheid: Vader, Zoon en Geest.

De term wordt niet meer zo vaak gehoord en is een beetje ouderwets. Het is de eerste zondag na Pinksteren. De komende maanden zullen we horen van en over Jezus en wordt de zondag-na-pinksteren-teller elke week met één verhoogd tot aan de adventstijd.

Is zondag Trinitatis daarmee slechts een soort van rekenkundig foefje? Nee, het is de aanzet tot het kerkelijke jaar waarin we lezen wat altijd weer gelezen moet worden. Lezingen die ons gaande houden en die ons met de neus op de feiten drukken. Lezingen waaraan we houvast hebben en die inspireren om te doen wat gedaan moet worden. Soms, of vaak, tegen de verdrukking in.

De Heilige Drie-eenheid, Drievuldigheid of Triniteit is de theologische opvatting in veel takken van het christendom dat er één God bestaat in drie goddelijke personen: de Vader, de Zoon (Jezus dus) en de Heilige Geest. In de kunst wordt de Drievuldigheid al sinds de tiende eeuw als drie personen, naast elkaar zittend, voorgesteld. Soms als een gestalte met drie hoofden.

We gebruiken soms verschillende beelden waarmee God wordt aangeduid; begrippen die soms wat door elkaar lopen: God als oorsprong, als oer-kracht. Begin en einde, alfa en omega. Die oerkracht die, zoals de verhalen gaan, zijn Zoon naar de aarde zond -als mens- om de mensheid God bekend te maken. En als Geest die achterbleef als trooster en inspirator, toen Jezus eenmaal de aarde verliet. Nee, het is niet gemakkelijk en het is ook bijna onmogelijk om het te snappen. Maar misschien ligt nu juist daar de kern: je moet het niet snappen, maar je moet meegaan in de gedachte dat God er is, Hij Die Is. God,

Ik Zal Er Zijn. God die altijd ontsnapt aan beelden en die groter is dan ons denken en doen.

In de lezing die verhaalt over een ontmoeting van Jezus met Nikodemus probeert Jezus het aan Nikodemus uit te leggen. Doorgaans komen de farizeeërs er niet zo fraai van af. Het zijn vaak de types die proberen om Jezus er in te luizen. Maar in het gesprek dat in deze lezing wordt beschreven is sprake van open vraagstelling en nieuwsgierigheid; Nikodemus probeert Jezus te volgen, maar hij snapt het niet. En ik moet je bekennen dat ik ook een aantal keren door de passage las om een soort van duiding te krijgen. Jezus spreekt over op een nieuwe manier geboren worden. Ik wil me niet meten met Nikodemus, maar net als hij snap ik het ook niet meteen. Nikodemus stelde terecht vast dat je als mens maar één keer geboren kan worden. Hoe kun je terugkeren naar de moederschoot en wéér geboren worden. Maar Jezus legt tot drie keer toe uit dat het gaat om op een nieuwe manier geboren te moeten worden. En... niet onbelangrijk: Jezus legt een verband met Gods nieuwe wereld. Die kun je kennelijk pas binnengaan, of waarmaken zo je wilt, als je op een nieuwe manier wordt geboren. Geboren door de Geest. Daarvoor is het voldoende als je de Heilige Geest, nalatenschap van Jezus, op je laat inwerken. Dat je die aha-erlebnis ervaart dat de Geest je als het ware nieuw inzicht geeft; je voelt je her-boren.

Die Geest wordt dan bepalend voor je doen en laten.

Dan denk je anders dan het gemiddelde aardse denken. Dan gaat het over het vormgeven en werken aan een hemelse wereld, hier op aarde. Jezus zegt dat het ons allemaal gegeven is om daar ons steentje aan bij te dragen. Als wij ons inzetten voor die wereld, dat Koninkrijk op aarde, dan werken we in de Geest van God.

De lezing uit het boek spreuken geeft de Wijsheid een stem. Zij, de wijsheid, betoogt dat iedereen die wijsheid zoekt, haar zal vinden.

Wijsheid is tot alles in staat: mensen rijk en machtig maken, hen een goed en eerlijk leven geven. Misschien het belangrijkste: wijsheid is overal waar mensen eerlijk en goed met elkaar leven. Wijsheid noemt dat kostbare schatten. En zeg eens: is dat anders dan dat wat Jezus ons vertelde: “overal waar mensen eerlijk en goed met elkaar leven.” Jezus noemt dat het Koninkrijk van God.

Wijsheid zegt dat zij er al was, vóóordat de Heer de hemel en aarde maakte. Dus nog vóór onze oudste verhalen zoals opgetekend in het boek Genesis waarin verteld wordt dat Gods Geest over de wateren zweefde en waarin verteld wordt hoe God de aarde in zeven dagen schiep. Daarvóór was wijsheid er al. Wijsheid houdt ons voor dat er niets groter of belangrijker is dan wijs te handelen. En dat is leven naar Gods richtlijnen: eerlijk en goed met elkaar. Zorgen voor de schepping. Het zijn ingebakken richtlijnen; we weten allemaal wat goed is, wat kwaad is, wat recht is en vrede.

Kom daar maar om, in deze tijd van oorlogen, recessie, armoede tegenover overvloed enzovoorts. De situatie in Oekraïne staat momenteel het meest in de spotlights, maar laten we niet vergeten dat er meer gebieden zijn die onze aandacht nodig hebben: Syrië, Mali, Afghanistan en nog wel enkele landen of gebieden.

Wat te denken van de verhardende standpunten tussen landen als het gaat om normen: Polen en Hongarije die de rechtsstaat anders uitleggen dan wij. Turkije, Türkiye moet ik nu zeggen, dat vriendjes wil blijven met een oorlogsvoerder. China en de Oeigoeren. Ik kan nog even doorgaan, want het is bijna ondoenlijk om alle misstanden aan te kaarten. En oplossen gaat ons in dit uur niet lukken.

Zei ik: ingebakken richtlijnen; we weten allemaal wat goed is, wat kwaad is, wat recht en vrede is? Blijkbaar geraken die richtlijnen in de vergetelheid als andere belangen groter lijken te zijn en machtswellustelingen hun zin willen krijgen óver de hoofden en ruggen van anderen. Hoe kunnen wij een tegenkracht vormen.

Het boek spreuken, waarin wijsheid een stem krijgt, houdt het heel eenvoudig: Luister goed naar mij. Ik ben wijsheid. Als je naar mij luistert, zul je gelukkig zijn. Luister naar mijn lessen, dan word je wijs. Doe niet alsof je mijn lessen niet hoort. Met andere woorden: stel je er voor open en leef naar Gods richtlijnen: zorgen voor elkaar. Zo lijken wijsheid, recht, liefde, mededogen, aandacht, rechtvaardigheid en ga zo door, synoniem voor hetzelfde. God -als Vader- bedoelde dat zo met de wereld. Zijn Zoon heeft het ons nog eens uitgelegd en het is aan ons om in die Geest te handelen. Als we op die nieuwe manier geboren worden kan Geest bepalend zijn in ons doen en laten.

Herboren worden en begeesterd raken; geestdriftig worden en de Geest krijgen, dat klinkt allemaal een beetje oubollig. Tegenwoordig zouden we zeggen: verander je mindset. Bevrijd je van ballast die je denken en doen vertroebelt. 't Is een keuze die je zelf kunt maken. Daarmee worden wij als het ware het verlengstuk van de Geest die over de aarde uitzwermt. De handelende en helende handen en voeten van de Geest van God.

Laat ons handelen in die Geest, opdat de wereld een plaats worden zal van recht en vrede, waar liefde en goedheid heersen. De plaats waarvan we zingen dat het de plaats is waar brood genoeg is en waar water voor iedereen stroomt. Waar veilige buurten zijn, in wijken van vrede.

Moge God ons daarbij tot inspiratie zijn. Moge zijn Geest van wijsheid over ons komen en wij de dingen doen die nodig zijn.

Moge dat zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de God van het leven,
die vreugde vindt in ieder menskind.
Die als een herder zoekt
totdat Hij de verlorene heeft gevonden.
Die zorgzaam is als een vrouw
die oog heeft voor het kleinste.
Die als een echte vader zijn kinderen
niet in de steek laat.

Ik geloof in Jezus, onze broeder
die mij laat zien wie God is.
In zijn blijdschap om mensen
die Hij weer op hun voeten zet,
gaat de hemel open, is er uitzicht,
ook voor mijn kleinheid.

Ik geloof in de heilzame Geest,
die zich op de onverwachtste momenten
openbaart in de vreugde van mensen
die meeleven met een nieuw begin,

met hervonden kansen van anderen.
Ik geloof dat die Geest zich ook in mij
kan openbaren.

Ik geloof in de gemeenschap die ontstaat in mensen
die het zoeken niet moe worden,
die het vinden vieren,
in dankbaarheid aan de God van het leven.
Amen.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift doen via onderstaande QRcode: Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld.

De 2^{de} collecte is voor ons jaardoel [Hart voor Tanzania](#). Deze kun je voldoen via bijgaande link. <https://betaalverzoek.rabobank.nl/betaalverzoek/?id=570K6TYoRaSaiXmKRIUDVw>

Hartelijk dank!!!



Intenties die werden opgeschreven in het groene boek en mogelijkheid voor de 'zoom-deelnemers' om een intentie uit te spreken

Lied: "Lied van alle dagen"

H.Oosterhuis / A.Oomen

Nooit hoorden wij
andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen.
Nooit andere
goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel,
boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weggetild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Het teken dat Jezus naliet is een teken van verbond. Ingesteld op de laatste avond van zijn leven. Als we dit teken navolgen, zoals hij vroeg, betekent het dat we in zijn navolging de wereld een goede en veilige plek willen laten zijn. Een plek waar iedereen recht van leven en spreken heeft. Dat we Zijn opdracht in praktijk willen brengen door ons hart te volgen en te kiezen voor geluk van mensen. Dat drukken we uit in het teken van brood en wijn.

Komt allen, wie je ook bent, waar je ook vandaan komt, welke achtergrond je ook hebt. In deze gemeenschap maken we geen onderscheid maar is iedereen welkom om te delen van het goede.

Voel je dus heel welkom en kom maar. Alles staat klaar.

Lied: Dat een nieuwe wereld komen zal

H.Oosterhuis / A.Oomen

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg en water stroomt, genoeg voor allen. (2x)
Daar bouwen wij veilige buurten,
wonen dooreen in wijken van vrede,
in schaduw van bomen.

Geen kinderen zullen daar sterven,
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas op hun honderdste sterven.

Wij zullen niet voor de leegte zwoegen,
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af. (2x)

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg en water stroomt,
genoeg voor allen. (3x)

Gedachte bij het thema

Vandaag daagde me de gedachte
dat we de Trooster verwachtten,
maar dat de Heilige Geest
er altijd is én is geweest
want ...

tallose vogels zongen hun lied:
ik hoorde ze, maar zag ze niet.

Zó is God ons steeds nabij:

ongezien door jou en mij,
maar in zoveel laat Hij zich horen!

Je luistert, want bent opnieuw geboren.

Gaandeweg weet je Hem toenemend present,
vooral dat je, door Hem gekend, geborgen bent.

Het doet er niet toe dat je de Heilige Geest niet ziet,
want gelooft in Zijn aanwezigheid en zingt blij je lied.

Troostend reikt Hij jou in je leven vrede en
vreugde aan, met Hem kun je in vertrouwen door de diepste
dalen gaan.

Psalm 23 | Joh. 3:5-8;11-13 | 1 Cor. 2:6-14

Gebed

U bent in ons begonnen, Heer.

Wij zijn van u.

Wij zijn het werk van uw handen

en aan uw trouw komt geen einde,

waar wij ons juist van u vervreemden.

Wij keren ons af,
geven ons niet gewonnen,
nemen het dagelijks brood,
denkend aan onszelf.

Vergeef ons onze schulden, Heer.
Laat ons niet varen.
Laat ons afmaken wat u bent begonnen.
Laat ons zichtbaar maken
het werk van uw handen.
Laat ons waarmaken
uw arbeid van liefde.
Dat wij dagelijks brood voor elkaar zijn.
Denkend aan anderen.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Zie ook de achterpagina van dit liturgieboekje.

Lied: Die mij droeg

H.Oosterhuis / T.Löwenthal

*Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken*

*en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.*

Slotwoorden

We zijn aan het einde van de viering gekomen.

Binnen de thematiek van wijsheid en het vormgeven aan een rechtvaardige wereld, waarin niet hebzucht centraal staat, maar een eerlijke verdeling van geld en goederen, kwam ik een gedicht tegen van Herman de Coninck.

De titel is “Verlanglijstje.”

Geef mij Nescio en Tsjechov, oude boeken.

Geef mij na mijn zoveelste kale reis
iemand die mij twee haren uittrekt
en glimlachend zegt: “Je wordt grijs.”

Geef mij alles en zeg: “Het is niets.”

Geef mij niets en zeg: “Dat is alles.”

Geef mij mezelf, geef mij jou.

Ik heb gezocht naar wist ik maar wat.

Geef mij nu eindelijk

wat ik altijd al had.

Zegenbede

Naar Numeri 6, 24-26

De Eeuwige zegene u en behoede u;

de Levende doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig;

de Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.